

Fremskridt.

No. 37.

Tirsdag den 13de Februar 1894.

9de Aarg.

Abonnementprisen paa dette Blad, der udkommer i Skien hver Søndag, er 1 Krone Kvartalet med Tilleg af 20 Ore i Porto, naar der forsendes med Bosten. Dygtighe maa se mindst 1 Maaned for hver Kvartals Slutning. Avertisementsprisen er 10 Løe pr. Korpuslinje. Udenbys Bekjendtgørelse betales med 12 Ore og Bekjendtgørelser paa Bladets første Side med 15 Ore pr. Korpuslinje.

Foreningen „Fremad“.

De, som maatte ønske at indtræde i Foreningen „Fremad“, bedes henvende sig til et Medlem af Bestyrelsen.

Den konstitutionelle Forening.

Indmeldelser fra Skien og nærmeste Omegn modtages af Bestyrelsens Medlemmer samt i Beilegaards Papirhandel.

Doktor Stjernholm.

Øie- og Øresygdomme.
Torvet, Skien.

Overretssagfører

Gunleik Dalen

Kirkebo, Kviteseid.

Overretssagf. Tholf Grini,

Torggaden — Skien.

Sagfører Jens R. Jensen

Ulefos, Aaheim.

Overretssagfører

Håkon Iversen.

Kontor i Telemarksgaden 18.
Skien.

Tandlæge Christensen

Torvet. Grubbe Terrasse
Kontortid fra 10—3.

Dampsk. „Vold“

gaar hver Virkedag fra Porsgrund til Skien Kl. 10 og 1, fra Skien til Porsgrund Kl. 12 og 2 $\frac{1}{2}$, fra Porsgrund til Herre og Vold Kl. 8 og 3.

O.R.sagfører C. F. Skaar, Skien.

10—1, 5—6.

Hans Jenssen

(Grand Hotel, Skien)

Bog-, Papir- & Kortevareforretning.

Accidentstrykkeri & Mærkelapfabrik.
Skole-, Kontor- & Tegnerkvisiter.
Lager af Protokoller, Poser & Makulatur.
Forskjellige Sorter Papir & Karduspapir.

Cigarer og Pibesager.

Sorte og forgyldte Rammelister.

Billeder indrammes billigt.
Bestillinger paa alle Sorter Firmastempler og Signeter modtages.
Vistkort leveres i Løbet af 1 Time
Billige Priser. Hurtig Expedition.

Chokolade!

Pas altid paa at kjebe

vor rene, uforsfæskede Chokolade og Cacao, thi den er bedst og billigst.

Brødrene Cloetta.

Literatur.

Da Hansson: Fru Ester Bruce.
Roman. H. Aschehoug & Co. Pris
Kr. 2.00. 140 Sider.

Det er Skildringer fra Livet mellem Gudsbedere i Syd-Sverige, som i denne Bog fremlægges af den svenske Forfatter, der skriver paa norsk og benytter norsk Forlag. Særlig lyse og tiltalende er disse Billeder ikke; det er mest Livets Styggelider og Menneftens Svagheder, der hvæles ved. Forfaabid er Forf. i Overensstemmelse med Hensigten af vore egne moderne Skribenter,

hvis Produkter netop af den Grund for en stor Del er af et temmelig esemerert Værd. I nærværende Arbejde er der imidlertid en Person, der tydelig stiller sig ud fra de andre som hørende til en renere Skare. Om end Fru Bruce ikke optræder som Talsmand for et høiere Livslyst, saa vækker hun dog Agtelse og Bæundring ikke blot ved sin refererede tvindelige Fremtræden, men ogsaa ved den faste Selvtjendelse, hvortil hun er vunden frem i Modgangens bitre Skole. Paa Grund heraf afløser hun et Tilbud, der synes at maatte bringe hende, hvad hendes første Vægtstap ikke bragte, idet hun ikke er sikker med sig selv, om hun vil magte at give fuldt ud, hvad der kræves af hende. Forf. synes ved det korte Omrids af Fru Bruces Levnetsløb ikke blot at ville udtale et Udvord til unge kvinder, for de gjør det vigtigste Skridt i Livet, men ogsaa at minde om den gamle Sandhed, at den ægte skabelige Lykke er betinget af den fulde Hengivenhed og udelte Kjærlighed.

Paa Th. Stens Forlegsexpedition, Kristiania, er udkommet:

Pavekirken Historie eller Historiens Vidnesbyrd om, at Uafhængighed vel er gammel, Sandheden alligevel ældre. Af Karl Røll, forf. Brest og Forstander for Missionskolen i Stavanger. Med 25 Illustrationer samt Forfatterens Biografi og Portræt. Kr. 1.00.

Enhv. r. der kjendte noget til Pastor Røll baade personlig og fra hans offentlige Virksomhed, vil blive opmærksom paa det, som skrives fra hans Haand. En Ven af ham har betegnende ydret: Mindes skal han blandt os som en Mand, der i helligt Alvor regiede sin Tjeneste for Herrens Ansigt og fremfor mange andre har kjendt sig fortaeret af Nidherhed for Herrens Hus. Han var en Mand fra Top til Taa, som ikke bevægede tilbage for noget, naar det gjaldt at være sin Overbevisning tro. Dette har ogsaa givet nærværende lille Skrift (paa 56 Sider) sit Præg. Han havde selv paa sine Udenlandsrejser lært at kjende Katholicismen paa nært Hold, og derfor er Fremstillingen baaret af Overbevisningskraft, ligesom den i sig selv er klar, koncise og orienterende. Det vilde ganske vist være vel, om dette lille gode Skrift, hvis Læsning baade med Hensyn til Darsang og Indhold er overforamligt for hjemfomhelt, kunde vinde sig Udbredelse i denne Tid, da maaste Katholicismen ligge i Luften. Vi ved dog ikke, om vi saa ganske tør underkrive Forf. strenge Dom: „Det er nu en sjelden Undtagelse, at et ægte keisteligt Liv vører sig indenfor den pavelige kirke“. Men der staar jo en Mand bag disse Ord. Illustrationerne er smukt udfyret. For os har imidlertid disse ikke saa stor Betydning, og vi havde endog gjerne ønsket udeladt Billedet af Cyprians Herrettelse.

Kaffemissionen. Wilh. Passelt. Livsbilledet fra den sydafrikanske Mission. En Selvbicografi. Udgiver af E. Pihner, Konfistorialraad i Stolsberg a. S. og Dr. Wangemann, Missionsdirektor i Berlin. Overfjet fra Tyst ved Th. A. Kr. 1.80.

Man har maaste med Rette anset over, at vor Opbyggelseslitteratur i denne Tid er oversyldt. Skjønt, hvem ved? Der udbredes jo en Mangfoldighed af flette Bøger, større og rigere, end de fleste aner. Men af Bøger i den Smag som nærværende faar man aldrig for mange. Det er en aldeles ypperlig Bog, der paa samme Tid, som den vækker og nærer Missionsansjen, tillige byder et rigt opbyggeligt Stof. Meget af, hvad han meddeleer, er vistnok kjendt fra vore egne Missionsaerers Beretninger; men Stoffet frembyder ogsaa mange

nye Sider, som vil berige Missionsvenners Kundskab og Kjendskab til Missionsmarken og Missionsaerens Kalb. Særlig henleder vi Kvindeforeningernes Opmærksomhed paa Bogen, som dertil er meget billig.

Barnemord paa Ringsaker. Hamar Stiftstidende skriver: Endnu en Ugjerning mædes der fra Ringsaker. Denne Gang er det en ung Kone, der sidder arresteret for paa den strækkelige Maade at have ombragt, lemlestet og forføgt at tilintetgjøre sit nyfødte Barn. Det berettes, at hun først skal have stilt det lille Barns Hoved fra Kroppen, derefter Armene, saa forsøgt at opbrænde disse Dele og derefter det øvrige. De nærmere Omstændigheder kjender vi endnu ikke, ligesaa lidt som den Mand, hun for et Aars Tid siden ægtede, er medvidende eller medskyldig. Vi har ligeledes hørt herte om, at det neppe skal være første Gang, denne Kone har begaaet en Ugjerning af denne Slags. Men heller ikke herom skal vi for nærværende udtale noget nærmere. Den unge Kone sidder nu arresteret paa Krogvig.

Rigetsfakt.kommissionen, som er overste Domstol ved Klager og for høj eller for lav Ligning, forsaavidt angaar den direkte Stat til Statskassen, har i Onsdags afsluttet sine Forhandlinger. Den har afsagt en Række af Kjendelser, som formentlig snart vil blive kjendte. De under dens tidligere Møde i Født afsagte Kjendelser har været holdt hemmelige, da de kun var foreløbige paa Grund af deres Sammenhang med nogle, som først nu er faldne. Det forlyder, at der i det hele skal være opnaet Enstemmighed i Kommissionen, som har bestaaet af Direktør Kier som Formand (tidligere Borgmester i Vretander, som imidlertid har hørt Forsald), Storlingsmandene S. Nielsen, Ullmann og Gjestad samt Professor Møgenstjerne. Den første og sidste var valgt af Regeringen, de andre af Storthinget. („Landsbl.“)

„All right“ „Aaret 1893 bragte siden Lykke for de gamle Kirketjener i Balesstrands Herred, da Kloften i Hovd kirken blev fæstet i Sommer, og Kloften i Anneget Fjotland i Ovendes Indsien i Vinter,“ skrives til „Sogns Tid.“ „Den første klovedes efter Egenbe af Banvare, men om hvorledes det gik til med den sidste, fortælles her Mand og Mand imellem følgende: Endel, der var misforneiet med, at den gamle Klokke var forolden, skjante Ringen fuld af Juleøl og smaltede var, at han kunde kløve Klokken, og da Ringen havde faaet en god Vlyhat paa, gif han op i Taarnet og kløvede Klokken med et Slag; han slog saa godt til, at et Stykke af den nederste Kant af Klokken faldt ud; da han var færdig dermed, raabte han ud fra Taarnet: All right — nu er det færdigt. — Ja, saaledes forvales det nu i fuldt Alvor.“

Henvend 24,000 Kroner tjente et Bryggeri i Kristiania paa Toldforhøielsen, fordi dets Øls var glog nok til at fortolde 8 a 9000 Søkker Malt Tirsdag Formiddag for Forhøielsen var besluttet.

Omløben med Udvarer. For det danske Følkebing foreligger et Forslag om, at al Omløben med Udvarer maa blive forbudt.

Norges Banks Udbytte for 1893 bliver for Aktionærer efter Forlydende 9%.

Afgjørelse herom træffes om nogen Tid af Bankens Repræsentantskab. Statskassens Tilkommende bliver ca. Kroner 375,000.

Om Lærernes Lønsvilkaar

Har Hr. Pastor Diding givet en Fremstilling i dette Blad, ifølge hvilken han finder, at Lærerne er for daarlige aflønnede, og at man som Følge deraf bør se sig om efter en Maade at rette paa Misforholdet, som var mindst følelig for Statshverne. Hvad først og fremst Spørgsmaalet om Lønsvilkaar angaar, bør man undersøge, om Lærernes økonomiske Stilling er daarliger end Statshvernes ialmindelighed. Efter min Mening er det værdtmod saa, at Statshverne har væsentligere for at betale den Løn, der nu er gjældende, end Læreren for at klare sig med den. Jeg tror, det er lidt paatide at give et Barsk mod at experimentere formeget i Retning af Lønsvilkaar og Forsøgelse af Folkes Blyder, saa det ikke skal virkeliggøres det, som er stillet som Mulighed ved en anden Anledning, at den norske Statshver rufter sin Hær og lader Officerposter og Skolelærere styre Grunden alene. Blyderne kan tilslut bli saa utaalelige, at man ikke orker dem længere. Man ser allerede, at mange har kastet dem af sig og rejst.

Skolelærerne har nu saavidt Løn, at de med Bindelighed og fornuftig Benyttelse af Ferietiden vil kunne leve temmelig forsigtigt. Og at Lærerne søger Beskjæftigelse udenfor Skoletiden, finder jeg ikke alene at være i deres egen Interesse, men jeg mener, at de netop ved sine praktiske Syssler ogsaa kan øve gavnlig Indflydelse paa Skolen, hvis Formaal det netop skulde være at opdrage til praktisk Virksomhed og ved at lade Skolen i Samklang med det praktiske Liv give Eleverne Smag og Sands for Livets praktiske Gjerning ifølge sig selv at afholde sig derfra bidrage til, at Eleverne ogsaa faar Njmsag paa „simpelt Arbejde“ saa de udføre med sig selv og sin Stilling søger bare efter at blive noget, saasnart de kommer ud af Skolen. Den Udvei, ved Omregulering af udvide Posterne og forlange Løstiden, saa man maatte holde Blyderne længere paa Skolen om Vaaren f. Eg. eller lade dem begynde tidligere om Høsten, vilde for Landsbygdens Vedkommende være ligesaa ubefoemt som et Tilleg til de forante Udtag. Det er gjerne saa, at man maa udnytte alle de Kræfter, man har, til Gaardsarbejde, og til forskjellige Arbejder kan man anvende de første Born saa de maatte erhaales med Læsarbejde, naar man skulde fænde dem paa Skolen i den Tid, der Arbejde paagaar, hvortil de kunne anvendes.

Hr. Overretssagfører Cahnberg, der begynder sin politiske Bane med at stine en dødsdødt Forening med Benyttelse af Lovet, da Tolden paa denne forhøielse, fies af en Meddelelse til et radikalt Blad at paatæntes ved Thingmand fra Kristians Amt, hvis det radikale Parti seirer ved Valget dersteds.

Der vil nok i dette Amt blive to ledige Pladse; thi Hr. Sagfører Mustad nyder jo ikke længere Tillid inden sin Hjembygds radikale Kredse, og Hr. Ødegaard vil neppe saa Plads paa Kristiansbenten, medmindre han kan fralægge sig at have været blandt de 5 Thingmand, der afgav de standaløse Stemmesedler ved Bankvalgene paa sidste Thing. Intet Parti vil finde sig i at have det Slags Repræsentanter længere end nødvendigt.

Forresten er nok det radikale Partis Stilling i Kristians Amt saa alvorlig truet, at det ikke hafter saa særdeles med at opstille Storthingskandidater.

Ikke død nok. En gang kom en Mand forsigtig ind til Doktoren:

„Hr. Doktor, min Svigermoder har hangt sig bag Stuedøren.“

„Har De staaret hende ned?“

„Nei, jeg tror ikke, hun er rigtig død endda.“

Uf Kunstindustrimuseets Aarsberetning

for 1893 tillader vi os at hidsette følgende:

Foruden sin øvrige Virksomhed har Bestyrelsen ogsaa i det forløbne Aar paa bedste Maade stræbt at varetage Husflidens Interesse. Det store Foretagende, Telemarkens Kunstindustriskole, som Bestyrelsen satte i Gang fra 1ste September 1892 under Hr. Træstjerner A. S. Gyllands Ledelse, synes at ville opfylde de nærede Forventninger. Ialsald var Skolens første Kursus, der efter 8 Maaneders Forløb afsluttedes den 30te April sidstleden, særdeles godt besøgt, og de opnaaede Resultater i det hele taget tilfredsstillende. Da imidlertid det til Skolen i Bø leiede Lokale havde vist sig mindre hensigtsmæssigt, og arbeidet ikke var at erhøje dersteds, besluttede Bestyrelsen at søge Skolen om muligt flyttet til en anden Bygd. Efter forskjellige Underhandlinger modtog man af Hjartdals Herredsstyrelse Tilbud om uden Godtgørelse til Skolens Brug at faa overladt Skolebygningen i Sauland, og Skolen har saaledes nu den 1ste September sidstleden begyndt sit 2det 8-Maaneders Kursus i denne Bygd under samme Ledelse og efter væsentlig samme Plan. Man har imidlertid seet sig nødt til at forhøje Museets Bidrag til Skolen fra Kr. 1,500 til Kr. 1,800, saa at hver af de to Lærere erholder en Gage af Kr. 900, samt at overtage Avertisementsomkostningerne, der andrager til henved Kr. 100 aarlig.

For at aabne Befolkningens Blik for den gamle nationale Kunstflids Betydning, virke for en Gjenoptagelse af de gamle Tekniker og Monstre og i det hele fremme Husflidsarbejdet, lod Bestyrelsen med Bistand af Hr. Gaardbruger S. N. Tvedten foranstalte en Udstilling i Sauland af ældre og nyere Kunstflidsarbejder, hvortil Museet selv bidrog med en rig Samling af sine bedste nationale Kunstflidsarbejder paa alt: Felter, tilligemed talrige Prøver af planvarvet Gavn, medens den norske Kunstflidsforening deltog med en Række fortrinlige Træstjernerarbejder og Tagerstinger. Selskabet for Norges Vel stillede et Antal af 6 Medaljer til Disposition for Museets Konservator for at uddels ved denne Leilighed. Udstillingen, der afholdtes i Dage fra 18de til 20de September, lykkedes over al Forventning og vandt almindeligt Bifald. Den besøgte af henved 700 Personer, der med levende Interesse paahørte Konservators Foredrag om den nationale Kunstflid og de Forklaringer, hvormed han under hele Udstillingen søgte at belyse det fremmede Publikum. De talrige udstillede, tildeels meget værdifulde og smukke Gjenstande, underkastedes Jurybedømmelse, hvorefter Konservator uddelte de omhandlede 6 Medaljer samt Pengepremier til et samlet Beløb af henved Kr. 300.

Efter dette første, vellykkede Forsøg agter Bestyrelsen trods de betydelige dermed forbundne Omkostninger, at fortsætte med lignende Foranstaltninger, der antages at kunne kunne stift stort Gavn, og vil til næste Aar søge at faa istand en almindelig Kunstflidsudstilling for hele det vestlige Telemarken. En væsentlig Støtte under sit Arbejde paa dette Omraade har Bestyrelsen i den ovennævnte, over hele Telemarken veltjendte Gaardbruger S. N. Tvedten, hvem man i indværende Aar har tilstaaet et Bidrag af 100 Kr., der i Forbindelse med en lignende Understøttelse fra den norske Kunstflidsforening har sat ham istand til paa Reiser rundt om i Distrikterne at arbejde i Husflidens Tjeneste og paa samme Tid